

**OPETUSMINISTERIÖN JA LAPPEENRANNAN TEKNILLISEN YLIOPISTON VÄLINEN
TULOSSOPIMUS KAUDELLE 2004 - 2006 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2005**

TAVOITTEET

VAIKUTTAVUUS JA LAADUNHALLINTA

Yliopistojen toiminnan tavoitteita ohjaa yliopistolaki ja Valtioneuvoston 4.12.2003 hyväksymä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma.

Yliopiston vahvuusalueet liittyvät metsä- ja metalliklusteriin, energiaan, talouteen sekä informaatio- ja kommunikaatioteknologiaan sekä venäjäosaamiseen.

Yliopisto vahvistaa strategiatyötään oman profiloitumisensa tukena.

Yliopistojen tavoitteena on toiminnallaan vaikuttaa siihen, että suomalaisen yhteiskunnan kulttuurinen, sosiaalinen ja taloudellinen hyvinvointi lisääntyy. Yliopistot ottavat kaikessa toiminnassaan huomioon kestäväen kehityksen periaatteen. Yliopistojen tavoitteena on tutkimuksen, tutkijankoulutuksen, opetuksen ja taiteellisen toiminnan korkea kansainvälinen taso ja laatu. Yliopistot jatkavat kokonaisvaltaisen laatutyön ja sen menetelmien kehittämistä. Arviointien tuloksia hyödynnetään osana yliopistojen toiminnan laadun kehittämistä.

Yliopistot vahvistavat tutkimuksen ja opetuksen perusedellytyksiä kehittämällä niitä tukevia kirjasto- ja tietopalvelujaan sekä tieto- ja viestintätekniiikan infrastruktuuriaan. Yliopistot kehittävät virtuaaliopetuksen tarjontaa osana muuta opetuksen kehittämistä.

Tutkimus ja tutkijankoulutus

Yliopistoissa harjoitettavassa tieteellisessä tutkimuksessa painotetaan korkealaatuista, kansainvälisesti kilpailukykyistä ja eettisesti kestävää tutkimusta.

Yliopistot vahvistavat ammattimaisen tutkijanuran. Tutkijakouluja kehitetään tärkeimpänä väylänä tohtorintutkintoon, joka on tieteellisten jatko-opintojen ensisijainen tavoite. Tutkijakouluihin rekrytoidaan aktiivisesti ulkomaisia opiskelijoita ja tutkijoita. Tavoitteena on, että vuonna 2006 tutkijakoulujen opiskelijoista 10 prosenttia on ulkomaalaisia.

Yliopiston keskimääräinen tohtorin tutkintotavoite kaudella 2004 - 2006 on 30 tutkintoa vuodessa jakautuen ajoittain seuraavasti:

Teknillistieteellinen	25
Kauppateieteellinen ¹⁾	5

¹⁾ Kauppateieteellisen alan tohtorin tutkintojen tavoitteeseen sisältyy 1 Joensuun yliopistossa tutkintoa suorittavaa.

Peruskoulutus

Opiskelijavalintojen kehittämiseksi laaditaan yhteistyössä yliopistojen kanssa toimenpideohjelma opiskelijavalinnan kehittämisstrategioiden, opiskelijavalintojen yhteistyötä koskevan selvityksen ja opiskelijavalintojen arvioinnin pohjalta. Toimenpideohjelman ja kehittämistoimien avulla nopeutetaan opintoihin sijoittumista, vähennetään valintayksiköiden määrää sekä kevennetään yleisesti

valintamenettelyjä valtakunnallisesti ja kunkin yliopiston tasolla. Tavoitteeksi asetetaan, että tulossopimuskauden 2004-2006 loppuun mennessä vähintään 50 prosenttia uusista opiskelijoista on samana vuonna toisen asteen koulutuksen päättäneitä.

Yliopistot ottavat käyttöön kaikilla aloilla opiskelijoiden kanssa laadittavan henkilökohtaisen opintosuunnitelman vuoteen 2006 mennessä. Yliopistot valmistelevat ja toteuttavat kaksipuolaisen tutkintorakenteen toimeenpanon ja opintojen mitoituksen uudistuksen opetusministeriön työryhmän muistiossa esitettyjen (OPM:n muistioita 39:2002) linjausten mukaisesti, niin että uuteen rakenteeseen voidaan siirtyä joustavasti syyslukukaudesta 2005-2006 lähtien.

Yliopistot ottavat koulutustarjonnan suuntaamisessa huomioon erityisesti kansallisen terveysprojektin, opettajankoulutuksen ja tietoteollisuusalojen muuttuneet tarpeet. Koulutustarjonnan suuntaamisessa tulee hyödyntää rakenteellisen kehittämisen mahdollisuuksia.

Yliopiston uusien opiskelijoiden tavoite kaudella 2004 - 2006 on 890 opiskelijaa vuodessa.

Keskimääräinen ylempien korkeakoulututkintojen tavoite vuosina 2004 - 2006 on 570 tutkintoa vuodessa jakautuen aloittain seuraavasti:

Teknillistieteellinen	400
Kauppatieteellinen ²⁾	170

²⁾ Kauppatieteellisen alan ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteeseen sisältyy 25 Joensuun yliopistossa ja 25 Kuopion yliopistossa tutkintoa suorittavaa.

Kansainvälistyminen

Yliopistot tiivistävät ja lisäävät kansainvälistä yhteistyötä ja verkostoitumista siten, että suomalaiset yliopistot ovat kilpailukykyisiä ja aloitteellisia toimijoita ja arvostettuja yhteistyökumppaneita erityisesti Euroopan korkeakoulutus- ja tutkimusalueella. Yliopistot lisäävät yhteistyötä Venäjän kanssa ja vahvistavat suomalaista Venäjän-asiantuntemusta.

Yliopistot lisäävät englanninkielistä opetustarjontaa vahvuusaloillaan ja kiinnittävät erityistä huomiota opetuksen ja opetusmenetelmien laatuun. Yliopistot rekrytoivat ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita pääasiassa maisteritason opintoihin sekä jatkokoulutukseen. Opintojen ohjauksessa otetaan ulkomaisten opiskelijoiden erityistarpeet huomioon. Suomen/ruotsin kielen ja suomalaisen kulttuurien opetusta tutkinto-opiskelijoille lisätään.

Yliopiston ylempää korkeakoulututkintoa suorittavista opiskelee ulkomailla vuosittain yli 3 kk jakson 170 opiskelijaa.

Yliopisto lisää ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrää siten, että vuonna 2006 yliopistossa opiskelee 150 tutkintoa suorittavaa ulkomaalaista.

Yhteiskunnalliset tehtävät

Yliopistot vahvistavat alueiden elinvoimaisuutta verkostoitumalla alueiden keskeisten toimijoiden kanssa. Uusia yliopistoyksiköitä ei enää perusteta, vaan alueelliset yliopistokeskukset ja muut yliopistojen aluetoiminnot kootaan riittävän laajoiksi kokonaisuuksiksi, niin että niillä on edellytykset saavuttaa toiminnassaan korkea laatu ja vaikuttavuus. Ammattikorkeakoulujen kanssa tehdään yhteistyötä valmistuneiden yhteisten strategioiden linjausten mukaisesti.

Yliopistot kehittävät yhteyksiään elinkeinoelämään tehostamalla liiketoimintaosaamistaan, innovaatiopalvelujaan sekä tutkimustulosten kaupallista hyödyntämistä. Yliopistojen mahdollisuuksia tukea yrittäjyyttä vahvistetaan. Alueellisessa toiminnassa suositaan yhteisrahoitteista toimintamallia.

Yliopistot tukevat aikuiskoulutuksellaan työllisyyttä ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista. Aikuisten mahdollisuuksia suorittaa yliopistotutkinto edistetään käyttämällä hyödyksi maisteriohjelmiä ja avoimen yliopisto-opetuksen tarjontaa (alempi korkeakoulututkinto).

Yliopiston avoimen yliopisto-opetuksen väylän kautta tutkinto-opiskeluun siirtyvien tavoite on vuosittain 20 opiskelijaa.

Avoimen yliopisto-opetuksen tavoite on vuosittain 150 laskennallista kokovuotista opiskelijapaikkaa.

Rakentaminen

Tavoitteena on yliopiston 7. rakennusvaiheen valmistuminen sopimuskaudella. Yliopiston 8. rakennusvaiheen valmistelua jatketaan.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Yliopistot kehittävät työyhteisöään siten, että niiden kilpailukyky työnantajina paranee ja henkilöstön työkyky ja -tyytyväisyys lisääntyvät. Yliopistot edistävät tasa-arvoisen työ- ja tiedeyhteisön kehittymistä. Yliopistojen henkilöstöpolitiikan arvioinnin ja seurannan mahdollistamiseksi tilinpäätöksiin sisällytetään henkilöstö-tilinpäätös tai tätä vastaavat henkisten voimavarojen hallinnan tiedot.

Osapuolet sitoutuvat valtion uuden palkkausjärjestelmän käyttöönottoon siitä tehtävän sopimuksen mukaisesti.

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Yliopistot kehittävät toiminnallista tehokkuuttaan ja rakenteita siten, että perusvoimavaroja voidaan uudelleen kohdentaa opetuksen ja tutkimuksen edellytysten parantamiseen ja painoalojen vahvistamiseen. Rakenteellisessa kehittämisessä otetaan huomioon korkeakoulujen rakenteiden kehittämistä koskevan selvityksen ja suoritettujen arviointien tulokset.

Yliopistot laajentavat toimintansa rahoituspohjaa suoran budjettirahoituksen lisäksi hankkimallaan täydentävällä rahoituksella. Täydentävän rahoituksen tulee tukea yliopistojen perustehtäviä ja niihin liittyviä tavoitteita. Tavoitteena on myös täydentävään rahoitukseen liittyvien menettelytapojen, hallinnon ja seurannan korkea taso osana yliopiston laatujärjestelmää.

Yliopiston varsinaista budjettirahoitusta täydentävän rahoituksen osuus on vähintään 37 prosenttia yliopiston kokonaisrahoituksesta.

Yliopiston liiketaloudellisen toiminnan tulotavoite vuonna 2005 on 7 000 000 € ja kannattavuustavoite 700 000 € (10 % tuloista). Yhteistoimintatutkimuksen tulotavoite on 12 500 000 €. Lahjoitusten arvioitu määrä on 2 200 000 € ja sponsoritulojen 5 000 €.

Yliopistot tehostavat tutkijankoulutusta siten, että väittelijöiden keski-ikä (mediaani) laskee 32 vuoteen sopimuskauden loppuun mennessä Opetuksen laatua ja opintojen suunnittelu-, ohjaus- ja seurantajärjestelmiä kehitetään niin, että opintojen läpäisy tehostuu ja tutkintojen suorittamisajat lyhenevät erityisesti humanistisella, matemaattis-luonnontieteellisellä ja teknistieteellisellä koulutusalailla.

Tavoiteajassa suoritettujen ylempien korkeakoulututkintojen osuus kasvaa.

Kokopäiväopiskelijoiden osuus ylempää ja alemmaa korkeakoulututkintoa suorittavista kasvaa.

VOIMAVARAT VUONNA 2005

Toimintamenot

Tulossopimuksen 2004 - 2006 tavoitteiden saavuttamiseksi hallituksen esityksessä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2005 yliopiston toimintamenomomentille (momentti 29.10.21) esitetään

	vuosi 2003	vuosi 2004	vuosi 2005
Perusrahoitus	23 877 000 €	28 976 000 €	29 891 000 €
Valtakunnallisten tehtävien rahoitus	50 000 €		
Valtakunnallisten ohjelmien rahoitus	3 192 000 €	1 876 000 €	1 138 000 €
Hankerahoitus	904 000 €	1 107 000 €	880 000 €
Tuloksellisuusraha	226 000 €	373 000 €	384 000 €
Yhteensä	28 249 000 €	32 332 000 €	32 293 000 €
Edellisiltä vuosilta siirtyneet	7 654 000 €	7 474 000 €	
LTA:t	492 000 €		

Perusrahoitus

Perusrahoitukseen sisältyy

- 80 000 € avoimen yliopisto-opetuksen järjestämiseen
- 631 000 € tutkijakoulujen palkkausmenoihin
- 414 000 € tutkimustulosten hyödyntämiseen liittyvien palvelujen kehittämiseen ja alueellisen vaikuttavuuden vahvistamiseen

Perusrahoitukseen sisältyy lisäksi 98 000 € 30.11.2002 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin.

Valtakunnallinen rahoitus

Yhteensä 1 138 000 € valtakunnallisiin ohjelmiin seuraavasti:

Tietoteollisuusohjelma 750 000 €, tietoteollisuusalojen tutkimus- ja koulutusedellytysten vahvistamiseen (sis. IMPIT 300 000 € (vuonna 2006 200 000 €))

Virtuaaliyliopisto

- 168 000 € yliopiston priorisoimiin virtuaaliopetushankkeisiin ja niihin liittyvään henkilöstökoulutukseen sekä valtakunnalliseen virtuaaliyliopistotoimintaan

Opiskeluprosessien kehittäminen 100 000 €, Walmiiksi Wiidessä Wuodessa -hanke (2005-2006)

Liiketoimintaosaaminen 50 000 €, tutkimusedellytysten vahvistaminen (2004-2006)

Korkeakoulujen alueellisen kehittämisen ohjelma 70 000 € , Forest Industry Institute FII, metsäteollisuusfoorumi (2005-2006)

Hankkeet

Yliopiston hankkeet

- 200 000 € International Masters Degree Programme in Mechanical Engineering (2005-2006)
- 150 000 € ympäristötekniikan koulutus (2004-2005)
- 50 000 € ydinenergiatekniikan opetuksen kehittäminen (2004-2006)
- 150 000 € metsäteollisuusalan koulutuksen kehittäminen (200 000 € vuonna 2006)
- 250 000 € opiskelu ympäristöjen kehittäminen (2005-2006)
- 80 000 € International Masters Degree Programme in Bioenergy Technology

Tuloksellisuus

Yliopiston toimintamomentille esitetään tuloksellisuuden perusteella määräytyvää rahoitusta yhteensä 384 000 € koulutuksen laatuysikön, Suomen Akatemian rahoituksen, muun ulkopuolisen tutkimusrahoituksen ja opintojen kulun perusteella.

TULOSSOPIMUKSEN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan vuosittain tulosneuvottelujen yhteydessä. Opetusministeriö antaa tulosneuvottelujen suullisen palautteen lisäksi yliopistoille syksyn aikana kirjallisen palautteen mm. raportoinnin laadusta, toiminnan tuloksellisuudesta ja kehittämistarpeista strategisilla painopistealueilla.

Yliopisto toimittaa annettuja määräaikoja noudattaen KOTA -tietokantaan pyydyt tiedot ja varautuu KOTA -tietokannan kehittämisen edellyttämiin muutoksiin omissa seuranta- ja raportointijärjestelmissään.

Arvo Jäppinen
Ylijohtaja

Markku Lukka
Rehtori

Markku Mattila
Johtaja

Arto Oikkonen
Hallintojohtaja

Liite. Rakennerahasto-ohjelmat

Rakennerahasto-ohjelmat

- * digitaalinen viestintätekniiikka ja tietojohdaminen DI, tietotekniikka ja tuotantotalous; KTM, tietojohdaminen
- * DI, konetekniikka, liiketoimintalähtöisen puuteknologian kehittäminen
- * DI, konetekniikka, korkean teknologian metallirakenteet
- * DI, (energiatekniiikka, kemian tekniikka, konetekniikka, sähkötekniikka, tietotekniikka, tuotantotalous, ympäristötekniikka), teknologia yrittäjyyskoulutus
- * DI, konetekniikan tuotantoautomaatio (Joensuu)
- * Kauppatieteiden ja -tuotantotekniikan koulutus Varkauden seudun elinkeinoelämän tarpeisiin Itä-Suomen yliopistojen yhteistyönä, DI, tuotantotalous ja KTM (Varkaus)
- * DI, kemiantekniikka, kuitutekniiikka (Kotka)
- * DI, tietotekniikka, digitaaliset toimintaympäristöt (Kouvola)
- * DI, konetekniikka, materiaali (pinnoite) tekniikka (Mikkeli)
- * DI, konetekniikka, puutekniiikka (Mikkeli)
- * DI, kemiantekniikka, kuitu- ja paperitekniikka (Savonlinna)

Hankkeiden toteutuksen edellytyksenä on, että ne muuten täyttävät ohjelma-asiakirjan/ toimintalinjan/ toimenpidekokonaisuuden yleiset edellytykset. Opetusministeriö ei ota kantaa hankkeiden rahoituksen riittävyyteen.